Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 842/2025
02.07.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Gordane Kojić, predsednika veća, Aleksandra Stepanovića, Miroljuba Tomića, Tatjane Vuković i Dijane Janković, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Snežanom Lazin, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljene AA, zbog krivičnog dela nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 350. stav 3. u vezi stava 2. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Stevana Miljački, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Subotici K.74/24 od 13.01.2025. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 229/25 od 23.04.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 02.07.2025. godine, jednoglasno, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Stevana Miljački, podnet protiv pravnosnažnih presuda Višeg suda u Subotici K.74/24 od 13.01.2025. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 229/25 od 23.04.2025. godine.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Višeg suda u Subotici K.74/24 od 13.01.2025. godine okrivljena AA je oglašena krivom zbog izvršenja krivičnog dela nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 350. stav 3. u vezi stava 2. KZ i osuđena je na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dve) godine u koju joj se uračunava vreme provedeno tokom zadržavanja, kao i na izdržavanju mere zabrana napuštanja stana u periodu od 23.05.2024. godine pa nadalje. Prema okrivljenoj je izrečena mera bezbednosti zabrana vršenja taksi delatnosti u trajanju od jedne godine računajući od dana pravnosnažnosti presude, s tim da se vreme provedeno u zatvoru ne uračunava u vreme trajanja ove mere.

Istom presudom prema okrivljenoj je izrečena i mera bezbednosti oduzimanje predmeta i to putničkog motornog vozila marke „Opel Astra CW“ registarske oznake ... koje je bilo upotrebljeno za izvršenje predmetnog krivičnog dela, kao i mobilnog telefona „Iphone 12 Max Pro“ IMEI1 broja ... i IMEI2 broja ... . Okrivljena je obavezana da na ime troškova krivičnog postupka plati Višem javnom tužilaštvu u Subotici iznos od 61.517,40 dinara, te na ime paušala sudu iznos od 5.000,00 dinara, a sve u roku od 60 dana od dana pravnosnažnosti presude, pod pretnjom izvršenja.

Presudom Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 229/25 od 23.04.2025. godine odbijene su kao neosnovane žalbe javnog tužioca Višeg javnog tužilaštva u Subotici i branilaca okrivljene AA, pa je potvrđena presuda Višeg suda u Subotici K.74/24 od 13.01.2025. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljene AA - advokat Stevan Miljački, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji kao osnovan podneti zahtev, te da saglasno članu 492. stav 1. tačka 2) ZKP preinači presude Višeg suda u Subotici K.74/24 od 13.01.2025. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 229/25 od 23.04.2025. godine u oslobađajuću presudu ili da u smislu člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP ukine drugostepenu presudu.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužilaštvu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljene, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je, nakon ocene navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan.

Ukazujući na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, branilac okrivljene AA u podnetom zahtevu ističe da delo za koje se okrivljena goni i za koje je pravnosnažno oglašena krivom nije krivično delo nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 350. stav 3. u vezi stava 2. KZ, već da se u radnjama okrivljene eventualno mogu steći samo elementi prekršaja iz člana 121. stav 3. Zakona o strancima. U prilog svog stava, branilac navodi da nijedno od zatečenih lica - ilegalnih migranata u vozilu okrivljene AA, koje je ona kritičnom prilikom prevozila, nije nedozvoljeno prešlo državnu granicu i nedozvoljeno boravilo u Republici Srbiji, niti je bilo u nedozvoljenom tranzitu u smislu člana 350. KZ, već su navedeni migranti nezakonito ušli i nezakonito boravili već duži vremenski period u Republici Srbiji, te bili u nezakonitom tranzitu preko teritorije Republike Srbije, kršeći pri tome odredbe člana 14. Zakona o strancima, tako da je okrivljena primajući navedene migrante u svoje taksi vozilo, a čiji prevoz je sankcionisan odredbama člana 121. Zakona o strancima kao prekršaj, i pomažući im da tranzitiraju preko teritorije Republike Srbije učinila prekršaj iz člana 121. stav 3. Zakona o strancima.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene se, po oceni Vrhovnog suda, ne mogu prihvatiti kao osnovani, iz sledećih razloga:

Teži oblik krivičnog dela nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 350. stav 2. Krivičnog zakonika (Službeni glasnik Republike Srbije, broj 94/2016 od 24.11.2016. godine, sa stupanjem na snagu dana 01.06.2017. godine) čini onaj ko u nameri da sebi ili drugom pribavi kakvu korist, omogućava drugom nedozvoljeni prelaz granice Srbije ili nedozvoljeni boravak ili tranzit kroz Srbiju. Stavom 3. člana 350. KZ predviđen je kvalifikovani oblik ovog krivičnog dela koji postoji ako je delo iz stava 2. ovog člana učinjeno od strane grupe, zloupotrebom službenog položaja ili na način kojim se ugrožava život ili zdravlje lica čiji se nedozvoljeni prelaz granice Srbije, boravak ili tranzit omogućava ili je krijumčaren veći broj lica. Radnja izvršenja težeg oblika iz stava 2. člana 350. KZ sastoji se u omogućavanju drugom da nedozvoljeno pređe granicu Republike Srbije, u omogućavanju da nedozvoljeno boravi u Republici Srbiji ili u omogućavanju tranzita preko teritorije Republike Srbije, pri čemu je za postojanje ovog oblika krivičnog dela dovoljno da je učinilac preduzeo jednu od napred navedenih alternativno predviđenih radnji izvršenja. Radnje omogućavanja mogu biti vrlo različite. Po pravilu, osim kod radnje omogućavanja nedozvoljenog boravka pasivnog subjekta u Republici Srbiji, radnja izvršenja podrazumeva i prevoz pasivnog subjekta.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe člana 350. stav 2. i 3. KZ, te imajući pri tome u vidu činjenični opis krivičnog dela utvrđen u izreci pravnosnažne prvostepene presude u kojem je navedeno da je okrivljena AA „dana 23.05.2024. godine, u Subotici i Beogradu, u nameri da sebi pribavi kakvu korist, omogućavala većem broju lica nedozvoljen tranzit kroz Srbiju i pokušala omogućiti nedozvoljeni prelaz granice Srbije ..., tako što je, po prethodnom dogovoru sa licem po imenu „Faridoon“, za koje je pretpostavljala da se bavi krijumčarenjem ljudi, došla u Beograd, kod parka kod Ekonomskog fakulteta, gde je u njeno vozilo ušlo šest ilegalnih migranata državljana Avganistana, koja lica nisu posedovala putne isprave, niti vize za ulazak u zemlje EU, a došli su u Republiku Srbiju kako bi mimo redovnog graničnog prelaza prešli graničnu liniju između Republike Srbije i Mađarske, u nameri da odu u zemlje Evropske Unije, za koju uslugu su porodice imenovanih organizatoru krijumčarenja platili određene iznose novca, od čega bi okrivljenoj bila plaćena usluga vozača u za sada neutvrđenom novčanom iznosu, i vozilom ... na kome nije bila istaknuta „taxi“ tabla, jer je istu skinula i stavila u gepek, niti je bio uključen taksimetar, ih dovezla u Suboticu i krenula ka graničnom pojasu, kako bi istima omogućila prelazak u Mađarsku mimo regularnog graničnog prelaza, međutim u 00,05 časova je od strane policijske patrole vozilo zaustavljeno na trećem kilometru državnog puta ... u smeru ka graničnom prelazu Kelebija, te su u vozilu zatečena lica: BB, VV, GG, DD i ĐĐ, od kojih je jedno lice bilo u gepeku vozila, dok je jedno lice uspelo da pobegne kada se vozilo zaustavilo“, to, po nalaženju Vrhovnog suda, jasno i nedvosmisleno proizilazi da se u opisanim radnjama okrivljene AA stiču sva bitna zakonska obeležja bića krivičnog dela nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi iz člana 350. stav 3. u vezi stava 2. KZ za koje je ona optužena i pravnosnažno oglašena krivom, zbog čega se kao neosnovani ocenjuju navodi branioca okrivljene kojima se ukazuje na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP.

Sa iznetih razloga, nalazeći da pobijanim presudama nije učinjena povreda krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP na koju se neosnovano ukazuje zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Stevana Miljački, to je Vrhovni sud na osnovu člana 491. stav 1. ZKP navedeni zahtev branioca okrivljene odbio kao neosnovan.

Zapisničar-savetnik
Snežana Lazin, s.r.

Predsednik veća-sudija
Gordana Kojić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković